

**Obečný úrad
v Bertotovciach**

**Vladimír Marinica
Bertotovce 39**

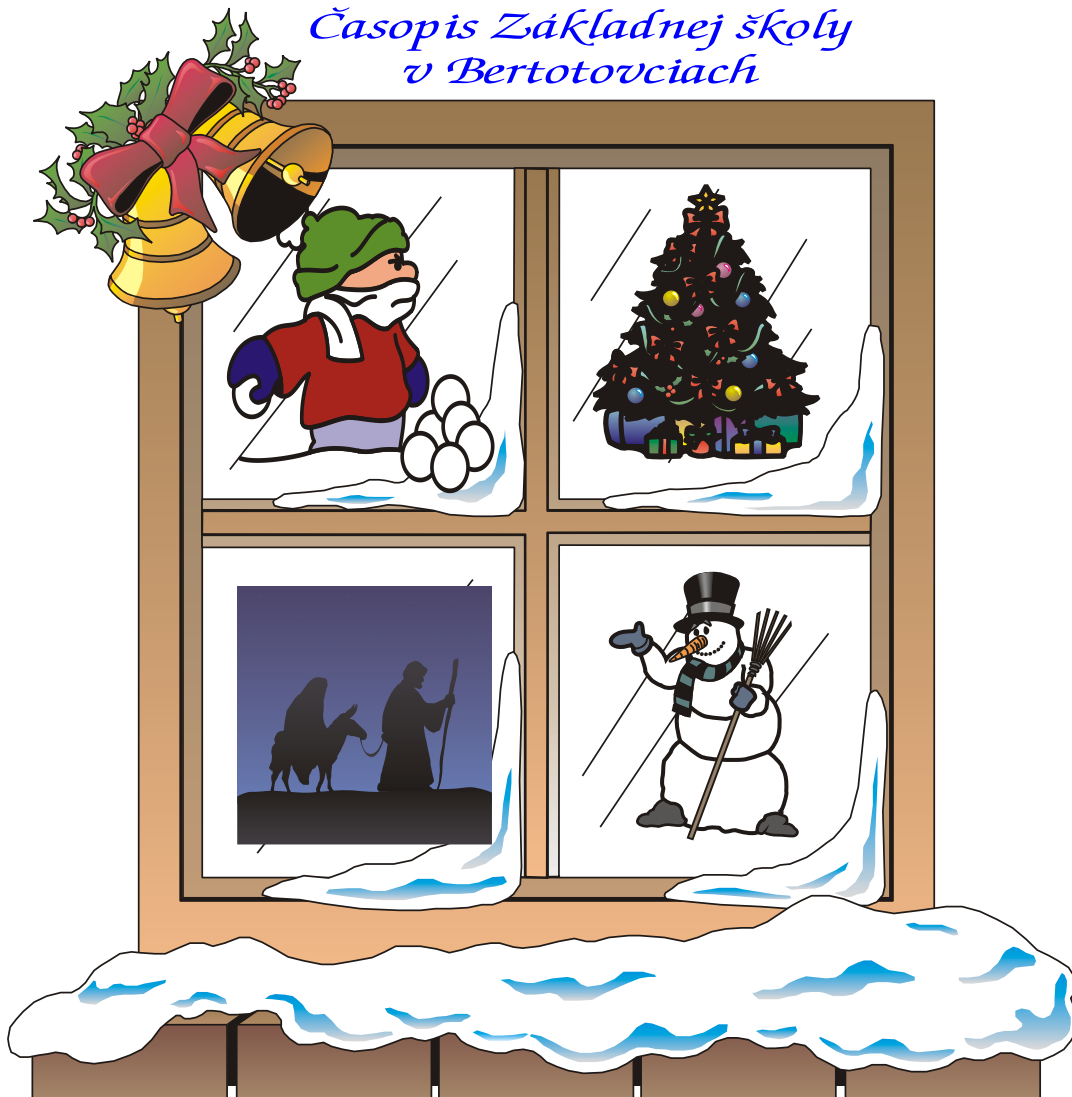
UMAKOV Fričovce

DOVIDENIA V ROKU 2000

*Časopis Základnej školy
v Bertotovciach*

Poznávame vlajky sveta

Rakúsko

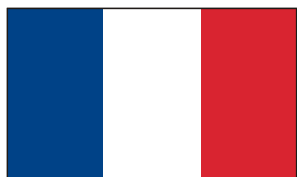
Veľká Británia

Nemecko

Grécko

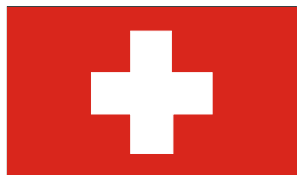
Francúzsko

Španielsko

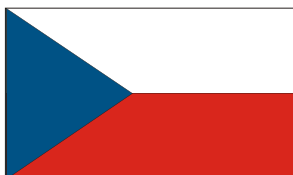
Vatikán

Švajčiarsko

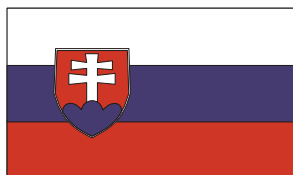
Portugalsko

Česko

Švédsko

Slovensko

Prichádza rok 2000

BERTÍK. Časopis pre deti, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza štvrťročne. Jazyková úprava: Mgr. Milka Pištejová. Nápad, grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentín Šefčík. Náklad: 60 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopi su alebo jeho časti PRÍSNE ZAKÁZANÉ!!!

VIIETE, ŽE:

- najväčší štadión sveta je Maracana v meste Rio de Janeiro - pojme 200 000 ľudí?
- najdlhšia stena na svete je Veľký čínsky múr? Má dĺžku 4000 kilometrov.
- najteplejšie miesto na zemi je Tripolis v Lýbii? Najvyššia nameraná teplota má hodnotu 57,8° C.
- najstudenejšie miesto na zemi je Ojmjakon na Sibíri? Najnižšia nameraná teplota má hodnotu -77,8° C.
- najväčšia púšť sveta je Sahara? Má rozlohu 7 770 000 km².
- najvyšší vrch sveta je Mount Everest? Má výšku 8848 m nad morom.
- najdlhšia rieka sveta je Níl? Meria 6671 km.

Bielomodrá báseň

**Stojí komín v pozore,
bielomodro dymí.
V bielomodrom úbore
bielomodrej zimy.**

**Bielomodrá nálada
na zem padá, sneží.
Krajšia už je záhrada,
krajšie štíty veží.**

**Bielomodré zvončeky
vyzvávajú básne.
Zažiarili stromčeky
bielomodro, krásne.**

**V bielomodrej básni je
malá detská žiadosť.
Nech celý svet zakryje
bielomodrá radosť.**

Na úvod

Keď poslednýkrát v tomto storočí zvestujú polnočné zvony narodenie betlehemskeho dieťatka a my radostnejšie ako inokedy pôjdeme na polnočnú, možno nám ani na um nepríde, že o pár dní sa začne tisícročie nové. Otázka, ktorá asi najviac zaujíma mnohých ľudí, bude znieť takto: Aké bude nové tisícročie? Lepšie? Horšie? Nech už bude akékoľvek, isté je jedno, že bude len také, aké si ho urobia ľudia na našej planéte. V Afrike také, aké si ho urobia Afričania, na Slovensku také, aké si ho urobia Slováci, v Bertotovciach také, aké si ho urobia Bertotovčania a v našej i každej inej škole bude také, aké si ho urobia žiaci, ktorí ju navštevujú.

Čas beží pomaly, ale isto. Zdalo by sa, že len teraz sme nastupovali do školy, len teraz sme otvárali novú triedu a o mesiac už budeme čítať polročné vysvedčenia. Bertík ďalej pokračuje vo svojej vydavateľskej činnosti a od svojho vzniku (v marci 1998) už pripravil pre žiakov i obyvateľov Bertotoviec štvrté číslo. Ja sám si uvedomujem veľký význam a prínos takejto činnosti a aj touto cestou ďakujem všetkým sponzorom a rodičom, ktorí s ochotou poskytujú finančné a iné dary na pomoc našej škole, bez ktorých by Bertík nemohol vychádzať v takej podobe ako vychádza.

O chvíľu sú tu. Vianoce. Najkrajšie a najtajomnejšie sviatky. Prajem vám všetkým veľa radosti, potešenia a aby sme do nového tisícročia vykročili všetci tou správnou nohou. Šťastné a veselé!

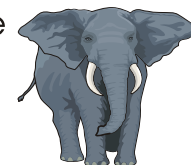
riaditeľ školy

Náučné postrehy zo života slonov

Slon je zviera, ktoré má veľký trup, veľké uši, veľký chobot a veľké nohy. To sú znaky, podľa ktorých každý pozná slona. No keby ste ho stále nemohli spoznať, tak má ešte malý chvost (za ktorý sa hanbí) a podľa neho ho určite spoznáte. Kedysi žil v raji, kde mu bolo dobre. Ale keď pojedol divé figy zo zakázaného stromu a narástol mu z toho dlhý chobot, tak ho vyhнали do Afriky. A odtiaľ ho dovezli k nám. Preto je u nás zákonom strážený. Na slonovi sa zo všetkého najviac cení chobot a dva biele tesáky. Chobot využíva na trúbenie, dvíhanie, ovievanie, podávanie a oblievanie na Veľkú noc. Modernejšie choboty už majú vodovod a sprchu s teplou vodou. Jedinou príbuznou jeho chobota je chobotnica, ktorú príroda tak hrozne spotvorila, že sa na ňu vôbec nepodobá. Niektoré slony sa dostanú aj do cirkusu. Hlavne tie, ktoré mali jednotku z telocviku. No a tie, čo mali jednotku zo správania, idú do ZOO. Najlepšie je asi tým slonom, ktoré nič poriadne nevedia. Tie potom naháňajú žirafy, zebry a turistov, ktorí si prišli do Afriky vystreliť. Ináč je slon veľký darmožravec, ktorý viac zje ako potrebuje, a preto priberá. Dospelý slon váži aj niekoľko Tónov, takže je veľmi silný. Slony netreba ničieť, sú to užitočné zvieratá, aj keď sa u nás na úžitok ani trochu nevyužívajú.

V. Šefčík

Výroky
z bertotovských
lavíc

- ☺ **“Ktoré domáce vtáky chováme pre perie?”**
“Zajaca.”
- ☺ **“Čo máš také červené pod okom?”**
“Uštipla ma bzuna.”
- ☺ **“Poštár ide do poštarne.”**
- ☺ **“Dve ručičky vedľa seba bežia a nikdy sa nedobehnia.”**
- ☺ **“Lístie na stromoch je ihličnaté a listnaté.”**
- ☺ **“Pán učiteľ, mamka mala kávu a ja som sa vyliala na ruku.”**
- ☺ **“Prečo necvičíš?” “Lebo som mal ráno 27 stupňov.”**

Dobrovoľný požiarny zbor v Bertotovciach

Dobrovoľný požiarny zbor v Bertotovciach tvorí 50-členný kolektív. Zaraďuje sa medzi najlepšie v okrese Prešov. DPZ v Bertotovciach bol založený v roku 1930 a mal 14 členov. Takže v roku 2000 oslávi 70. výročie od svojho vzniku. Počas týchto rokov sa už v ňom vymenilo veľa členov a veľa dobrých funkcionárov, ktorí boli ochotní túto dobrovoľnú organizáciu viesť. Medzi nich patria: Ján Kopčík, Jozef Jurek, Anton Jurek, Štefan Stašik, Martin Centko a ďalší členovia. Títo starí, ale dobrí požiarnici ukázali a odovzdali svoje skúsenosti mladším, aby mohli ďalej zabezpečovať požiarnu ochranu. Dnešný predseda DPZ Ján Jurek a veliteľ Jozef Stašik sa snažia viesť tento kolektív čo najlepšie, čoho dôkazom sú aj výsledky, ktoré sa im podarilo dosiahnuť na viacerých súťažiach v rámci šarišského regiónu i na krajskej súťaži v Bardejove, kde sme získali krásne 3. Miesto. V tomto roku sme usporiadali už 6. ročník požiarnickej súťaže o Pohár starostu obce. Naši požiarnici sa zúčastňujú nielen na súťažiach, ale aj pri veľkých požiaroch (naposledy na ŠM v Bertotovciach), kde ukázali, že sú naozaj vždy pripravení. Počas posledných dvoch rokov naši požiarnici pomáhali odstraňovať škody, ktoré v našej obci spôsobili záplavy.

Vidíme, že požiarna ochrana je veľmi potrebnou a dôležitou organizáciou v našej spoločnosti.

Veliteľ DPZ Jozef Stašik

NIEČO

O NAŠEJ OBCI

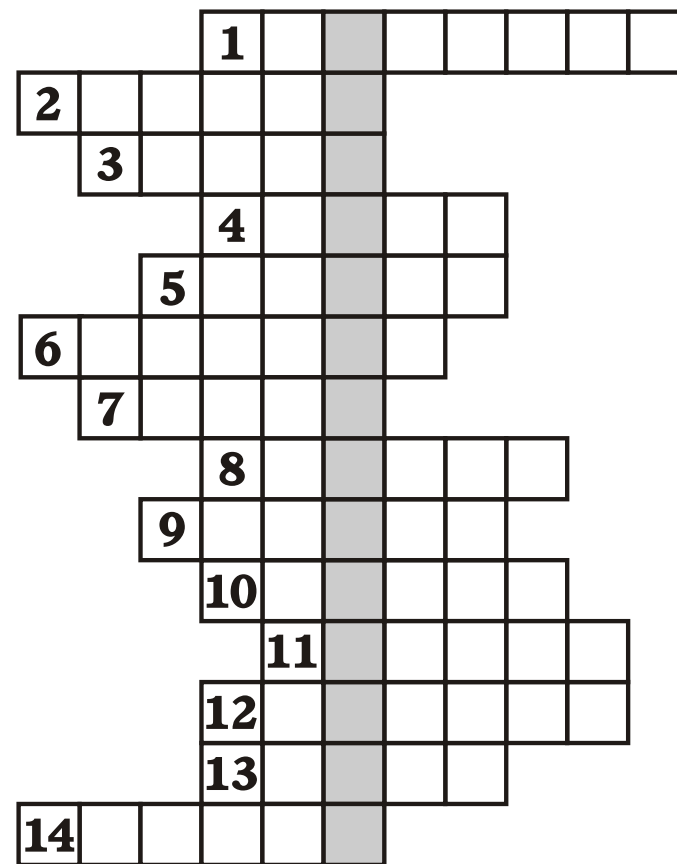
Koniec druhej svetovej vojny a celú vojnu prežili ľudia šťastlivo. Koniec vojny sa blížil a s ním sa blížil aj front. Občania ho so strachom očakávali. Nemeckí vojaci mali obsadenú celú obec. Z okresného úradu v Sabinove dňa 16. januára 1945 prišlo nariadenie o evakuácii všetkých mužov, počnúc od 17. do 50. roku. Nemci videli, že musia ustúpiť. Vyháňali mužov a brali, čo sa dalo. Antona Maguru, Júliusa Weisszaba a Jána Kopčíka vzali do zajatia, lebo nechceli opustiť obec. Menovaní sa našťastie vrátili zdraví. Bolo počuť dunenie diel a občania boli svedkami leteckých útokov a súbojov. Muži, ktorí sa báli nemeckého zajatia, utekali do lesov, kde vyčkávali prechod frontu. Ľudia ukrývali, čo mohli, do pivníc, alebo to jednoducho zakopávali. Ženy a deti sa pred leteckými útokmi ukrývali do pivníc. Dňa 21. januára 1945 v ranných hodinách vyhodili Nemci most nad Hermankou a rýchle ustúpili na Branisko. Tento ústup vyvolal u občanov veľkú radosť a ešte toho istého dňa sa objavili v obci výzvedné hliadky Československej brigády a onedlho bola obec preplnená našimi a ruskými vojakmi.

Obec bola oslobodená a občania srdečne vítali osloboditeľov. Muži z lesov sa vrátili a radosti nebolo konca. Príslušníci Československej brigády a príslušníci Červenej armády sa chovali k občanom Bertotoviec s bratskou láskou a pomáhali, kde mohli, odstraňovať následky, ktoré po sebe zanechala vojna. (Podľa starej školskej kroniky. Pokračovanie v budúcom čísle.)

KRÍŽOVKA

1. obilnina	8. jarný mesiac
2. pracovať	9. žiak 1. ročníka
3. chodidlo	10. 19-12=
4. malý pes	11. opak slabého
5. Katarína	12. náš časopis
6. nenasýtená	13. kvapka plaču
7. nie veľké	14. nie malé

Vymaľujte si obrázok

Prečo je zima biela?

Počas roka sa nám vystriedajú štyri ročné obdobia. Každé sa vyznačuje inou prírodnou farbou. A tak aj zima má svoju čarovnú bielu farbu. Zimou sa začínajú najkrajšie sviatky a tými sú Vianoce. Celá krajina je zahalená bielou snehovou perinou. Na oknách máz maľuje svoje čará. Zo striech domov visia nádherné cencúle. Na zimu sa tešíme hlavne my, deti, vtedy sa sánkujeme, lyžujeme, korčuľujeme a guľujeme. Veľkú radosť máme, keď je veľa snehu, z ktorého si postavíme snehuliaka. Sme radi, že zima k nám zavíta každý rok so všetkými svojimi radosťami.

Tomáš Hudák, 4. roč.

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden chlapec a volal so Jurko. Mal veľmi rád zimu. Vždy, keď bola zima, rýchle vybral lyže a hneď sa išiel lyžovať. Keď sa raz začal lyžovať, nikto ho už nezastavil. Lyžoval sa každý deň. Preto jeho mamka chcela, aby už nebola zima. A stalo sa to. Zrazu zima zmizla. Všetci ľudia sa čudovali, čo sa to stalo. A Jurko bol z toho strašne sklamaný, že nie je zima. Prišla jar. Jurko ju nemal rád, tak ako leto i jeseň. Prešla jar, prišlo leto, všetky deti sa radovali, iba Jurko nie, lebo túžil po zime. Prešlo leto, začala jeseň, po jeseni, zima. Jurko sa už tešil, že napadne sneh, no nenapadal. Namiesto snehu padal dážď. A bolo po Jurkovej radosťi. Sedel doma a nikam nechodil. V zime mal Jurko narodeniny a veľmi si želal, aby napadol sneh. A naozaj. Začalo snežiť a čoskoro bolo všade bielo. Jurko bol veľmi rád. Odvtedy má Jurko rád jar, leto, jeseň i zimu. A Jurkova mamka bola veľmi šťastná.

Jozef Stašík, 4. roč.

Kto je na fotke?

**Dajme tomu, že sa pozerám
na fotografiu niekoho.
Uhádnite, kto je na nej
odfotený,
ak nemám žiadnych súrodencov
a otec toho muža na
fotografii je syn môjho otca.**

DOBRE NÁLADOVO

V Dobrom Náladove
všetko po starom.
Natierajú sa tu
deti lekvárom,
s kokakolou hasia
veľké požiare,
deravé dná majú
všetky poháre,
na jabloniach rastú
iba zmrzliny,
dovolenkujú tam
ľavy z cudziny,
celé leto sneží
sladký kivi sneh,
bocianom to vadí,
tak letia preč. Nech.

Ešte stále je tu
čo ukázať svetu.

Preto,
príďte páni, príďte dámy
aj s malými detičkami.
Uvidíte toho
celkom iste mnoho.

Potrebuje len
doklad z úradu,
že máte stále
dobrú náladu.

TEHOTNÁ SLONICA

Slonica Ľubica
necíti sa zdravá.
Bolieva ju brucho,
bolieva ju hlava.
Chce sa dať vyšetriť
u lekára v stredu,
aby jej povedal,
čo trpí za biedu.

Výšetrenie bolo
iba chvíľkou krátkou.
Pán doktor jej vraví:
"Vy budete matkou."
Tehotná slonica
už sa cíti zdravá,
preto sa narýchlo
v sobotu vydáva.

Z našej tvorby

DOMČEK

Kreslím domček maličký,
budú v ňom bývať včeličky.
V zime budú pekne spať,
v lete zas medík vyrábať.
Nakreslím im kvietky,
aby bol med sladký.

Marienka Stašiková, 2. roč.

KAMARÁT

Bertík je náš kamarát,
vieme, že má deti rád.
Chcystá pre nás prekvapenie,
pre radosť a potešenie.

P. Spišák, 4. roč.

STROMY

Stromy smútia, stromy plačú.
Prišiel vietor, mráz,
zobliekol ich z farebných šiat.
Teraz bude zima veľká,
oblečie im biele tielka.

M. Spišák, 2. roč.

SKLADAČKY

Skladala som skladačky,
všelijaké mačky, kačky,
ba aj slona veľkého.
Nachala som ho samého.
A tak moje nové hračky
hrali sa na schovávačky.

Z. Stašiková, 2. roč.

CHLAPEC A ZVIERATÁ

**Bol som raz v lese a zbadal som tam líšku, tak som začal bežať.
No nemohol som pochopiť, prečo sa tá líška za mnou rozbehla.
Celý týždeň som nad tým rozmýšľal a konečne som na to prišiel.
Bežala za mnou preto, lebo bola hladná. A tak som sa do lesa
vrátil a nakrmil všetky zvieratá. Vtedy som prešiel celý, celulinký
les a zbadal som to kráľovstvo zvierat. Bolo to ako v rozprávke.**

M. Marinica, 3. roč.

Z našej tvorby

KAMARÁTI

*Mám dvoch mackov
pekných bielych,
azda sú si bratia.
Keď prídem
zo školy domov,
so mnou sa vyšantia*

Marienka Stašiková, 2. roč.

O BABKE A DEDKOVÍ

Išiel dedko do pivnice
roztrhol si nohavice.
Babka vzala nitku,
zašila mu ritku.

K. Gargaliková 2. roč.

AKO MEDVEDÍK UTIEKOL ZO ZOO

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden medvedík a ten bol veľmi malý. Raz sa medvedík vybral do mesta. Tam ho chytili ľudia a dali ho do ZOO. Najprv sa mu tam páčilo, ale potom smútil. No nesmútil sám. Boli tam aj iné zvieratá. Medvedík sa s nimi skamarátil a všetci rozmýšľali, ako by mohli ujsť. Rozmýšľali celé dni a raz, keď im išli dať jesť, zistili, že zvieratká tam už nie sú, že jednoducho ušli. Rýchle to ohlásili. Kým ho ľudia hľadali, medvedík sa hral so svojimi kamarátmi v lese na naháňačku a na schovávačku. Medvedík bol veľmi šťastný, že je všetko tak, ako bolo pred tým. Našiel si aj kamarátku a hrali sa, až kým nevyrástli na dospelých.

J. Stašik, 4. roč.

DERAVÝ HRNIEC

**Bol raz jeden hrniec, samé diery nosil.
Veď je to v móde, teraz sa to nosí.
Ale on to nechce, záplatu si prosi.**

T. Hudák, 4. roč.

Z našej tvorby

O NAŠICH STROMOCH

STROM PREŽIJE VEĽA ROKOV A DOKONCA KAŽDÝ ROK AJ ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA. NA JAR STROMY KVI TNÚ A MAJÚ PEKNÉ ZELE NÉ LISTY. V LETE NA NICH DOZRIEVAJÚ PLODY, KTORÉ NA JESE Ň OBERÁME. ZA LETOM PRÍDE ŽLTÁ JESE Ň - PANI BOHATÁ. V JESE Ň I ZO STROMOV POMALY OPADÁVA LISTIE A STROMY ČAKAJÚ NA ZIMU. V ZIME NA STROMOCH NIET ANI LISTKA, LEN NÁMRAZA A SNEH. PO CELÝ ROK SA O STROMY STARAJÚ VTÁCI, NAJMÄ DÁTEĽ - LEKÁR NAŠICH STROMOV. STROMY SI ŽIJÚ ŠTASTNE DLHÉ ROKY, AŽ KÝM ICH NEZOTNÚ.

PES A MAČKA

Pes a mačka,
to je ale naháňačka.
Do tej búdy skočí psíček,
k nemu pár veselých mačičiek.
Spolu skáču, spolu šantia,
nikto nevie, čo tam vyparatia.

M. Spišák, 2. roč.

T. Hudák, 4. roč.

SNEHULIAK

Postavíme si sami
snehuliaka s troma guľami.
Dáme mu čiapku a šál,
aby v noci nekýchal.

P. Spišák, 4. roč.

Z našej tvorby

ZIMA

Vonku fúka, duje,
ba aj sniežik poletuje.
Poletuje krajinou
s peknou bielou perinou.
Berte sane lyže,
z vašej teplej chýže.
Podťeže sa sklznúť,
nebudete mrznúť.

T. Hudák, 4. roč.

HREBEŇ

JEDEN, DVA, TRI, ŠTYRI, PÄŤ.
KDE MÁM HREBEŇ? TU, HĽA, HNEĎ.
OSEM, DEVÄŤ, DESAŤ,
ZAČÍNAM SA ČESAŤ.

P. Spišák, 4. roč.

ČISTIČKY

Máme v tele čističky,
volajú sa obličky.
Vo dne v noci pracujú,
škodlivé látky odstraňujú.
A ak tam nebudú, tak im beda.
Človeku ich treba,
bez nich sa žiť nedá.
Sú to dobré pomocníčky
usilovné ako metličky.

T. Hudák, 4. roč.

RADOSTNÝ ZAČIATOK A SMUTNÝ KONIEC

Tešili sa knihy, že sa z nich budú deti učiť. Prvý deň sa knihy tešili, že ich deti majú. Na druhý deň sa tešili najviac, lebo sa už z nich deti učili. Prestávky nemali radi, lebo vtedy sa neučilo. Ďalšie dni sa mali veľmi dobre, lebo sa z nich deti učili. Ale keď sa začali prázdniny, skončilo sa vyučovanie, knihy ostali smutné, lebo sa z nich deti už neučili.

J. Stašik, 4. roč.

